

Aan : Regionale Driehoek
Indiener : Jaco van Hoorn
Schrijver : Bram Kampschreur

Vergaderdatum : 6 december 2010
Nummer (BMO) :
2009003_Handhaven_Hennepkosten_2_Be
Datum notitie : 15 november 2010

Onderwerp : **Kostenverdeling rondom ontruiming hennepkwekerijen**

Gevraagd wordt:

1. *om bij strafrechtelijke ontruiming van hennepkwekerijen de transportkosten, van het totaal van ontmantelingen binnen één district op een geplande ontruimingsdag, ten laste te laten komen van het Openbaar Ministerie, mits er totaal meer dan 300 planten worden aangetroffen;*
2. *om alles in het werk te stellen opdat de Domeinen haar verplichting nakomt de kosten van vernietiging bij strafrechtelijke ontruiming van hennepkwekerijen te dragen.*
3. *om bij bestuurlijke ontruiming het restbedrag, dat niet teruggevorderd kan worden door middel van bestuursdwang, te verdelen over de Politie, het Openbaar Ministerie en de gemeente met de verdeelsleutel $1/3^e - 1/3^e - 1/3^e$;*
4. *om, totdat er wordt gestart met de pilot ontruiming van het Landelijk Programma Aanpak Georganiseerde Hennepcultuur, gebruik te maken van meerdere deskundige ontruimingsbedrijven, danwel alternatieve ontruimingsmethoden;*

Inleiding

Het Regionaal College Hollands Midden heeft een duidelijke stelling genomen tegen de illegale hennepcultuur. In dit kader is er een regionale aanpak afgesproken en is er een convenant voor informatie-uitwisseling afgesloten. Binnen de regionale aanpak dient een combinatie van strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en civielrechtelijke instrumenten hennepcultuur en de netwerken hierachter zo hard mogelijk te treffen. Momenteel hebben 22 van de 26 gemeenten binnen onze regio het convenant getekend, maar hebben er (nog) geen bestuurlijke ontruiming plaatsgevonden.

De hoge kosten van een ontruiming afgezet tegen de beperkte financiële middelen van de politie is van invloed op de keuze in een team/district om een kwekerij aan te pakken. Soms kiest men voor de inzet van eigen medewerkers danwel de gemeentelijke afvaldienst¹ in plaats van een professioneel ontruimingsbedrijf om de kosten te drukken. Het niet inzetten van een professioneel ontruimingsbedrijf brengt onnodige gevaren met zich mee voor de collega's.

In het kader van de hoge ontruimingskosten² komt ook de discussie over de kostenverdeling tussen politie en Openbaar Ministerie, maar ook de verdeling binnen een bestuurlijke aanpak, aan de orde.

In 2008 is gezien opmerkingen van de accountant de beweging gemaakt om de ontruiming van hennepkwekerijen opnieuw aan te besteden. Gezien landelijke ontwikkelingen is deze aanbesteding, inclusief de kostendiscussie, door de Regionale Driehoek stopgezet. Hedentendage is er nog steeds géén landelijke aanpak met betrekking tot de ontruiming van hennepkwekerijen. Uit recente RKC-stukken (dbRKC 8 december 2010) blijkt dat realisatie van de aanbestedingsprocedure pas begin 2012 verwacht wordt. We staan als regio Hollands Midden aan de start van een intensivering van de integrale aanpak van hennepcultuur. Het is daardoor een juist moment om de verdeling van kosten helder af te spreken.

Beoogd resultaat

- *Een evenwichtige kostenverdeling van de ontruiming van hennepkwekerijen voor alle partners;*
- *Een kostenverdeling in overeenstemming met de circulaire afbakening politie-justitiekosten;*
- *Lagere totaalkosten voor de ontruiming van hennepkwekerijen.*
- *Een impuls aan de bestuurlijke aanpak van illegale hennepcultuur.*

¹ Het voor handen hebben danwel vernietigen van hennep door een gemeenteambtenaar, zonder dat hierbij een opsporingsambtenaar / HoVJ aanwezig is, is strafbaar (artikel 3 Oplumwet).

² Bij ontruiming van kwekerijen worden de kosten in drie onderdelen gesplitst: de *ontmantelingskosten*, de *transportkosten* en de *vernietigingskosten*. De ontmantelingskosten zijn de kosten voor het daadwerkelijk leeghalen van een kwekerij (afvoeren planten en apparatuur), de transportkosten beslaan de kosten voor het vervoer van de planten en het afval naar een vernietigingslocatie, de vernietigingskosten zijn de kosten voor de afvalverwerking van de planten en het overige afval.

Argumenten en kanttekeningen

Ad 1a – Door zoveel mogelijk ontruiming van hennepkwekerijen te plannen op (districtelijke ruimingsdagen) wordt efficiënter omgegaan met beschikbare middelen.

Tussen het Openbaar Ministerie Den Haag en de Politie Hollands Midden zijn in het verleden afspraken gemaakt over de invulling van de landelijke circulaire afbakening politie en justitiekosten (Circulaire kenmerk: 5459922/06, 19 december 2006) met betrekking tot het ontruimen van hennepkwekerijen en het transport en de vernietiging van de aangetroffen materialen. Deze afspraken, bekrachtigd in de Regionale Driehoek van 2 oktober 2006, luiden “dat de rekening voor het transport van kwekerijen met meer dan totaal 300 planten of een reeks aangetroffen kleinere kwekerijen naar het openbaar ministerie kan worden gezonden. De rekeningen voor ontmanteling van laatstgenoemde [lees: meer dan 300 planten] kwekerijen en de rekeningen voor ontmanteling en transport van kwekerijen met minder dan 300 planten zijn voor de politie”. De 300-plantengrens, waarbij meerdere kwekerijen op één dag binnen één postcode (cijfers en letters) samen tellen, is een invulling van het Haagse parket van het begrip “bijzondere partijen (hoeveelheid en aard)” uit de circulaire.

In een gesprek op 19 oktober jl. tussen Politie en het Openbaar Ministerie is afgesproken om de zogenaamde ‘postcoderegel’ bij de 300-plantengrens voor (minimaal) de periode van het jaar 2011 te verruimen van alle kwekerijen onder één postcode tot meerdere kwekerijen die op een geplande ontruimingsdag op één route meegenomen worden. Dit betekent dat voor een efficiënte inzet van financiën (én capaciteit) het de aanbeveling verdient om ontruiming zoveel mogelijk op districtelijke ontruimingsdagen te plannen. Bij het plannen van ontruiming op één dag worden de kosten voor het ontmantelingsbedrijf naar verhouding lager, net zoals de in te zetten capaciteit.

Ad 2 – In de afbakeningscirculaire politie en justitiekosten zijn vernietigingskosten altijd voor de dienst Domeinen

Naast de kosten voor ontmanteling en transport zijn er ook de vernietigingskosten. Volgens de circulaire zijn de kosten voor de vernietiging voor alle kwekerijen, ongeacht het aantal planten, voor de dienst Domeinen. De letterlijke tekst uit een brief van het college van PG’s (2 februari 2005) over de afbakening van de kosten politie-justitie en de ontruiming van hennepkwekerijen zegt het volgende:

Samengevat zijn de kosten voorafgaand aan het transport voor rekening van politie, de kosten na transport (bewaring en vernietiging) zijn voor rekening van Domeinen Roerende zaken.

De dienst Domeinen, of beter gezegd Domeinen Roerende Zaken (DRZ), is een agentschap van het ministerie van Financiën en is de specialist op het gebied van de afstoot van roerende zaken rijksbreed. DRZ coördineert, adviseert, vernietigt, bewaart of verkoopt goederen die door Justitie of door andere officiële opsporingsinstanties in beslag zijn genomen.

In de brief van 2 oktober 2006 van W.Tomesen werd de opmerking gemaakt dat “moet worden aangetekend dat de vernietiging van de, bij een kwekerij inbeslaggenomen, goederen (hennep + kwekerijbenodigdheden) nog niet altijd door Domeinen plaatsvindt. Hierover vindt momenteel tussen het openbaar ministerie (Parket Generaal) en Domeinen overleg plaats.”

Ook in 2010 wordt deze vernietiging niet door de Domeinen uitgevoerd. De kosten voor deze vernietiging zijn afgelopen jaren verdeeld over de Politie en het OM. Uit een stuk van het Landelijk Programma Aanpak Georganiseerde Hennepsteelt (22 juni 2010) over de rol van de Domeinen in het ontruimingsproces blijkt dat in 10 arrondissementen de Domeinen géén bemoeienis heeft met de ontmanteling en in 9 arrondissementen wel bemoeienis met de ontmanteling heeft danwel kosten van de ontmanteling deelt met politie en OM.

Ad 3 – Bij de bestuursrechtelijke aanpak bestaat de kans op niet verhaalbare (rest)kosten ; door deze te verdelen over de verschillende partners kunnen gemeenten gestimuleerd worden om (meer) bestuursrechtelijk te gaan ontruimen.

Naast de kostenverdeling tussen politie en Openbaar Ministerie bij strafrechtelijke ontruiming zijn er ook bestuurlijke ontruiming. Binnen de integrale aanpak, waar bestuursrechtelijke actie in het kader van een gezamenlijk optreden mogelijk danwel gewenst zijn, kunnen gemeenten bij het toepassen van bestuursdwang de ontruimingskosten inclusief opslag op de daders verhalen. De kans is dat dit niet volledig slaagt en er een restbedrag overblijft. Gezien de activiteiten die de gemeente onderneemt en de verschuiving van mogelijke kosten van politie/OM naar gemeenten, is het niet onredelijk de restkosten te verdelen over de verschillende partners. Deze regeling zal ook de bereidwilligheid van

gemeenten om aan de slag te gaan met een bestuursrechtelijke aanpak doen toenemen. Dit zal de effectiviteit van een integrale aanpak ten goede komen.

Ad 4 – Er zijn alternatieve (goedkopere) ontruimingsmethoden mogelijk

Een scan van professionele ontruimingsbedrijven leert dat de huidige firma een relatief prijzige firma is. Het voorstel is om, totdat er van start wordt gegaan met de pilot ontruiming van het Landelijk Programma Aanpak Georganiseerde Hennepteelt, gebruik te maken van alternatieve ontruimingsbedrijven. Alternatieven zijn voor handen en kunnen relatief makkelijk ingezet worden. Deze pilot van het landelijk programmabureau is in het verleden meerdere malen uitgesteld, maar zou op 1 januari 2011 moeten starten. Er is vanuit de Politie Hollands Midden géén overeenkomst of contract met de huidige partij.

Daarnaast zijn er ook andere mogelijkheden om kwekerijen te ontruimen en te vernietigen. Er kan gedacht worden aan het ter plaatse hakselen van de hennepstelen en deze daarna past te vervoeren. Alternatieve ontruimingsmethoden kunnen mogelijk ook lagere kosten met zich meebrengen, maar dienen wel door het OM goedgekeurd te worden.

Financiële en personele consequenties

Bij strafrechtelijke ontruiming worden de kosten evenredig over de politie en het Openbaar Ministerie en de Dienst Domeinen. Bij bestuursrechtelijke ontruiming wordt het restbedrag, het bedrag dat niet teruggevorderd kan worden van een verdachte, evenredig verdeeld over de politie, het OM en de gemeente. Samengevat komen bovengenoemde beslispunten op het volgende neer:

<i>Huidig</i>			<i>Voorstel</i>		
Ontmanteling	Transport	Vernietiging	Ontmanteling	Transport	Vernietiging
Politie	< 300 Politie > 300 OM	< 300 Politie > 300 OM	Politie	< 300 Politie > 300 OM	Domeinen
<i>inclusief postcoderegel</i>			<i>inclusief hennepdagenregel</i>		

<i>Bestuurlijke ontruiming</i>	
Totale ontruimingskosten	Niet te verhalen kosten
Gemeente	OM, Politie en Gemeente ieder 1/3e

Communicatie

Bij positief besluit dienen betrokkenen van alle partners in kennis te worden gesteld. Met betrekking tot de kostenverdeling bij een bestuurlijke aanpak dient er een voorstel via het Regionaal College aan de verschillende colleges/gemeenteraden te worden aangeboden.

Verdere procedure en uitvoering

Een eventuele notitie voor het Regionaal College wordt binnen de beschikbare capaciteit van de afdeling Beleid geschreven. Bij positief besluit op beslispunt 4 dient er in overleg met de DFO gezien te worden van welke andere ontruimingsbedrijven Hollands Midden gebruik zou kunnen maken, danwel dient er met het huidige ontruimingsbedrijf in gesprek gegaan te worden over alternatieve ontruimingsmethoden.